

Universita Karlova
FILOSOFICKÁ FAKULTA
STŘEDISKO IBERO-AMERICKÝCH STUDIÍ
HYBERNSKÁ 3, PRAHA 1

Mgr. Hana Bortlová absolvovala celé studium doktorského programu iberoamerikanistika podle studijního plánu, všechny zkoušky včetně zkoušky státní skládala podle původního rozpisu a navíc s vynikajícími výsledky. Disertační práci pak odevzdala hned na počátku čtvrtého ročníku studia, což není také právě obvyklým jevem. Už během studia předváděla jak při zkouškách odborných tak zejména při státní doktorské zkoušce neobyčejně široké znalosti, ale také schopnost formulovat vlastní stanoviska k problémům moderních dějin Latinské Ameriky. Obdivuhodný byl doktorandčin přehled po archivním materiálu, který využívala při práci na disertaci, kde mohla vycházet ze svých zkušeností s prací s dokumenty, které se týkaly dalšího z velkých předmětů jejího zájmu, osudů španělských interbrigadistů v Československu po roce 1945. Materiály uložené v jednom z těchto fondů byly ostatně inspirací při koncipování tématu její doktorské disertace

V disertaci sledovala vývoj československo-kubánských vztahů na počátku šedesátých let s exkurzy do předchozího období a odkazy na proměny těchto kontaktů v následující době až do počátku let sedmdesátých. Práce je výsledkem pečlivé analýzy archivních materiálů různé provenience (MZV, MŠK, KSČ, podniků zahraničního obchodu) a interview kubánských stipendistů, kteří prošli různými školami v Československu. Z její analýzy jasně vyplývá, že kubánský zájem na posílení kontaktů s Československem byl součástí jeho politiky sbližování se Sovětským svazem a nesly ho sympatie Fidela Castra k teorii i praxi socialismu v podobě představované Moskvou.

Je nepochybně škoda, že se Bortlová musela omezit na analýzu československých pramenů. Její snaha získat přístup k archivnímu materiálu na Kubě skončila přes veškeré úsilí neúspěchem, ale i tak je výsledek její práce obdivuhodný. Autorka podala obraz československo-kubánských vztahů na přelomu padesátých a šedesátých let v detailech, které zatím všechny předchozí texty postrádaly. Prokázala přitom schopnost kombinovat analýzu písemných pramenů i osobních svědectví lidí, kteří se formování československo-kubánských na různých úrovních podíleli se syntetizujícím pohledem, který bere v úvahu širší kontext událostí, na jejich pozadí se československo-kubánské kontakty utvářely.

Autorčiny závěry vycházející z analýzy dosud nevyužitého materiálu československé provenience a zasluhují publikaci. Text by měl být publikován španělsky (popř. anglicky), aby byl dostupný mezinárodní odborné veřejnosti. Vůbec nepochybují o tom, že vzbudí značnou pozornost, protože významným způsobem modifikuje dosavadní pohled na proces sbližování Castrova režimu se Sovětským svazem. Uvítají ho nepochybně především ti historici, kteří zpochybňovali koncepci, podle níž byl Castro dotlačen ke spolupráci s Moskvou politikou Washingtonu. Počítáme s tím, že ho v překladu či modifikované podobě vydáme jako jedno z dalších svazků Supplement Ibero-Americana Pragaensia.

Odevzdáním práce splnila Mgr. Hana Bortlová všechny povinnosti studentky doktorského programu v míře, která zcela odpovídá příslušnému zákonu a všem předpisům o této formě studia. Její disertační práce je pak jedním z nejlepších textů tohoto druhu, které jsem měl možnost posuzovat jak v České republice tak v zahraničí.

V Praze, dne 1. prosince 2010.

F